

nt

naš tednik

LETO XXXIV. — Številka 17 29. aprila 1982 Cena 5.— šil. (7 din)
Poštnina plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

UVODNIK

Ko me je Slovensko prosvetno društvo „Srce“ v Dobrli vasi povabilo na to prireditev, in me prosilo tudi za govor, mi je bilo jasno, da ne bo šlo brez omembe dejstva, da na Koroškem živita dve jezikovni, dve etnični skupnosti. Žal moram tudi povedati, da so odnosi med obema narodoma še vedno težki in vprašljivi. Mislim, da mi ni treba govoriti o tem, kako bi naša Koroška lahko bila dobra domovina za vse ljudi. Taka prireditev, kot je današnja, gotovo lahko pripomore k izboljšanju medsebojnih odnosov obeh narodov v deželi ob Dravi.

Ta odnos je v bistvu odnos večine do manjšine in obratno. Že od nekdaj so Slovenci na Koroškem številčno v manjšini in mnoge skrbi ohranitev etnične identitete. Najvažnejši element vsake etnične identitete pa je materinščina. Pravica do materinščine je osnovna človeška pravica, saj je podlaga vsake človeške kulture. Za tiste ljudi, ki se dejansko trudijo za izboljšanje medsebojnega odnosa med Slovenci in

Osnovna človekova pravica je pravica do materinščine

Nemci na Koroškem, je samoposebi umevno, da se brez spoštovanja slovenskega jezika in ljudi, ki jim je slovensčina materin jezik narod ne more razvijati. Taka je tudi izpoved strank o spornem ali nespornem zakonu o narodnih skupinah, kjer je navedeno, da je treba narodnostne skupine ohraniti, treba jim je zagotoviti njihov obstoj ter spoštovati njihov jezik in narodnost.

Nočem ničesar olepšavati. Tudi ne bom omalovaževal pomena zakonov in administrativnih ukrepov, ki jih gotovi ljudje zahtevajo. Toda uresničitev zakonskih določil za posebno ureditev v korist prizadetih ljudi — posebno v demokraciji — brez ustreznega prepričanja ni možna. Nekoga prepričati pa z odredbami in ukazi ni mogoče. Prepričati je možno le s pogovorom ali z izkušnjo, tudi z majhnimi aktivnostmi, ki večajo zaupanje. Tako bi bilo mogoče, da bi dosegli ali da bi se približali k cilju, ki si ga predstavljamo: poglobljati medsebojni odnos, odnos, ki zares temelji na neomejenem medsebojnem spoštovanju in samoposebi zagotavlja sožitje sosedov v deželi, ki je njihova skupna domovina.

S tega vidika so prireditve z dvojezičnimi sporedi, ki jih skupno oblikujejo slovenska in nemška društva, dober začetek. Potreben je še začetni pogum, za nadaljevanje tega kulturnega dela pa bo potrebno tudi mnogo potrpljenja. Naj take prireditve nikoli ne prenehajo, da bodo nekega dne koroška vsakdanjost. Povsod po južni Koroški in izven nje se naj vrstijo take prireditve, ki so izraz dobrososedskih odnosov.

Preds. koroškega dež. zbora
Josef Guttenbrunner ob dvojezični prireditvi v Dobrli vasi.

Dežela ob Dravi — Land an der Drau

Minuli konec tedna je Slovensko prosvetno društvo v Dobrli vasi v glavni šoli priredilo koncert pod geslom „Dežela ob dravi — Land an der Drau“. Poleg domačega pevskega zbora „Srce“ sta nastopila še mešani pevski zbor „Danica“ iz Št. Vida ter obmejni pevski zbor iz Podkloštra — Grenzlandchor Arnoldstein.

Kot je dejal v svojem govoru na sobotni prireditvi v Dobrli vasi predsednik koroškega deželnege zbora J. Guttenbrunner, naj se oba naroda na Koroškem srečavata čim pogosteje. Končno naj bi padli predsodki in vse zapreke in naj bi si naroda segla v roke v znak medsebojnega spoštovanja in enakopravnosti.

Dr. Robert Saxer o nemškokoroškem tisku

stran 2

70-letnica SPD „Bilke“ v Bilčovsu

stran 5

Mirovni pohod proti oborožitvi

stran 6

Pri Peršmanu muzej našega odpora

stran 8

Dr. Vospernik novi predsednik FUENS

V obeležju evropskega srečanja je bil te dni v Strassburgu kongres FUENS-a, Federativne unije evropskih narodnih skupnosti, saj je bilo prejšnji teden v tem alzaškem mestecu zasedanje evropskega sveta, sledilo pa bo zasedanje evropskega parlamenta. Dosedanji podpredsednik FUENS-a, dr. Reginald Vospernik je bil soglasno izvoljen za predsednika unije. V precejšnji meri se bo bodoče delovanje FUENS-a osredotočilo na sodelovanje z AIDCLM in nameravani so tudi skupni nastopi. Zastopnik Južnih Tirolov, Mitterdorfer pa je izrekel potrebo po mednarodnem zakonu za zaščito narodnih skupnosti in manjšin in tak zakon bo gotovo najbližji cilj FUENS-a. Več o kongresu bomo poročali v eni izmed naslednjih števil Našega tednika.

Čudne izjave Wagnerja, ki zastopa politiko KHD:

Kdo je Scharfmacher?

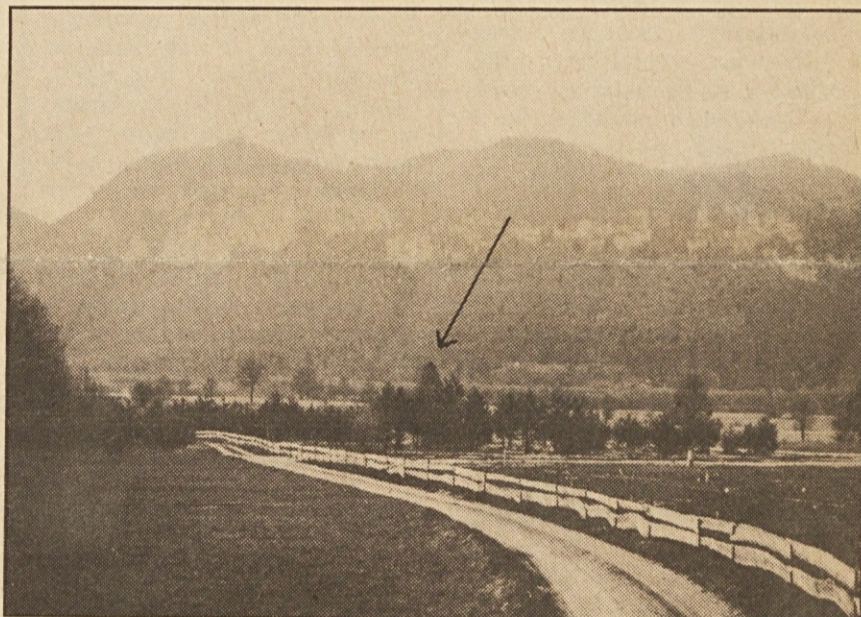
„Koroški Slovenci moramo v bodočnosti jasno dokazati, da deželni glavar Wagner ne more govoriti v našem imenu, tudi ne kot predstavnik socialistične stranke. Tisti Slovenci, ki so mandatarji in funkcionarji koroške SPÖ, morajo pogniti konsekvence. Dokazati morajo, da se z manjšinsko politiko Wagnerja ne strinjajo, če bodo hoteli še ostati v očeh našega naroda verodostojni. Kajti: s tem ko je Wagner nesramno zlorabil spominsko svečanost ob 40-letnici pregnanstva in upora, je ponovno dokazal, da ni deželni glavar vseh korošcev. Tudi če tega noče uvideti — Wagner je in ostane deželni glavar nemškonacionalnih korošcev.“

Tako se glasi stališče predsedstva NSKS glede zloglasnega Wagnerjevega govora na prireditvi izseljencev. Sklenjeno je bilo na zadnji seji v ponedeljek tega tedna — potem ko je to stališče že zavzel predsednik dr. Matevž Grilc na nedeljski prireditvi pri Peršmanu.

Ta izjava NSKS je našla zelo velik odmev v koroški javnosti, deželni glavar ter socialistično glasilo KTZ pa sta zelo živčno reagirala: Wagner trdi, da je Narodni svet, predvsem še predsednik dr. Grilc, „Scharfmacher, ki pridiga sovraštvo in ki skuša s svojo radikalno politiko prekositi dr. Zwittera, predsednika ZSO“. Hkrati predlaga, da naj Slovenci takšnemu zastopniku vzamejo odgovornost. Očitno je prepričan, da dr. Grilc oz. Narodni svet nima podpore pri koroških Slovencih.

„Čudno stališče deželnege glavarja,“ tako dr. Grilc, v svojem prvem stališču Našemu tedniku, „ko pa je bil deželni glavar sam priča, da je ljudstvo sprejelo na spominski proslavi govora predsednikov osrednjih organizacij z velikim aplavzom, medtem ko je Wagnerja izžvižgalo. Isto velja za moja izvajanja pri Peršmanu, kjer so bili navzoči tudi razni slovenski socialisti. Če misli Wagner, da je tisti, ki je za dosledno enakopravnost koroških Slovencev, „Scharfmacher“, potem ne razumem, kaj hoče s tem reči. Nasprotno: zame je „Scharfmacher“ on sam, ker niti

v najmanjšem oziru noče upoštevati želja manjšine ter v resnici zastopa politiko KHD. In tako se vprašam, kako more Wagner biti

Dragi starši!

Odgovornost, ki jo imajo starši, pomeni hkrati, vzgajati otroke k samostojnosti in samozavesti. Za to je potrebna dobra splošna in poklicna izobrazba.

V osnovni šoli posredujejo splošno izobrazbo. V prvih štirih letih ni dostikaj učnih predmetov na izbiro. Pač pa ima Vaš otrok veliko priliko, da se nauči že v otroški dobi — brez težav — dveh jezikov. Če ste namreč pripravljani, prijavite Vašega otroka k dvojezičnemu pouku. Vi odločate o tem, ali se bo Vaš otrok naučil dveh jezikov ter pozneje mogel izkoristiti prednosti, ki jih nudi dvojezična izobrazba.

Nihče na svetu ne obžaluje, da govori več jezikov. Precej pa je takih, ki bi radi obvladali več jezikov.

Ne pustite se speljati na li-

mance od tistih, ki skušajo vas s predsodki in z nelogičnimi „argumenti“ prepričati, da naj Vašega otroka ne prijavite k dvojezičnemu pouku. Taki ljudje hočejo škodovati Vam in Vašim otrokom. Za to, da se odpoveste dvojezičnosti, ne boste dobili ničesar. Postal pa boste za en jezik revnejši.

Ne pustite se zapeljati od tistih, ki pravijo, da bo imel Vaš otrok težave zaradi dvojezičnosti. Tisti, ki tako govorijo, Vas v resnici zelo žalijo. Hočejo namreč reči, da je Vaš otrok zelo malo nadarjen ter da lahko opravlja samo manjvredna dela.

Vsak poprečno nadarjeni otrok se z lahkoto nauči dveh jezikov. Prav gotovo je tudi Vaš otrok poprečno nadarjen.

Storite nekaj, kar bo v bodočnosti koristilo Vašemu otroku. Prijavite ga k dvojezičnemu pouku!

Slovenski informacijski center je začel z akcijo za uveljavitev dvojezičnosti, ki je važna posebno v času prijav otrok k slovenskemu pouku na ljudskih in glavnih šolah.

Že meseca maja je treba prijaviti tiste otroke, ki bodo jeseni vstopili v 1. razred ljudske šole k slovenskemu pouku.

Nalepke, ki jih je izdal Slovenski informacijski center, so na razpolago pri: SIC-u, Krščanski kulturni zvezi, krajevnih društvih in pri slovenskih občinskih odbornikih.

Uničiti hočejo naravo in gospodarstvo!

V bližini Šmarjete v Rožu hočejo graditi letališče, ker ljubijo trije borovelski bogataši letalo. Tako letališče pa bi med drugim pomenilo za podjetje „Rož“ gospodarski ruín. Več o tem na strani 3.

mnenja, da je za spravo. Wagner, ki je celo mnenja, da zvezni predsednik Kirchschiäger, ki je pošten poznavalec koroških razmer, s svojim načinom ne koristi koroškim Slovincem.“ Sicer pa dr. Grilc nikoli ni zahteval izstopa slovenskih socialistov iz stranke, temveč le to, da se glede manjšinske politike SPÖ jasno opredelijo.

Bo Wagner to končno le uvidel ali pa ga ne moreš prepričati zato, ker hoče deželni glavar že sedaj (čeprav so deželnozborske volitve predvidene šele leta 1984) spomniti Korošce na to, da je kot „hochgradiger Hitlerjunge“ pošten oskrbnik nemškonacionalnih volilcev?!

Prijavite otroke k dvojezičnemu pouku!

Zaradi treh (!) ljubiteljev letališča:

Naj se uničita narava in gospodarstvo?

V bližini campinga „Rož“ na Kočubi pri Šmarjeti v Rožu hočejo graditi športno letališče — kar bi bilo za družino Wernig, ki plača občini največ davkov, brez dvoma ruin. Vrh tega bi uničili naravo v tem lepem delu Roža. In to zaradi treh bogatih gospodov (primarij Wieser, Heimo Rabitsch in Josef Rebernik iz Borovelj), ki želijo, da se naj javni interesi žrtvujejo privatnim. Socialistična občina Borovlje v svojem stališču, ki sta ga podpisala Rupert Sereinig in inž. Walter Petek, ta načrt podpira, deželna vlada oz. ministrstvo za vojsko, pa ga je že odobrilo. Občina Borovlje argumentira, da „bi koristilo tujskemu prometu“, čeprav tako letališče uniči turistično podjetje. Šmarješki občinski odborniki tega ne odobravajo, toda nimajo možnosti, to stvar preprečiti: zemljišče, kjer naj bi zgradili letališče, leži na področju boroveljske občine, za dovoljenje gradnje letališča pa je pristojna deželna vlada oz. ministrstvo.

Družino Wernig bi gospodarsko uničili, saj je samo v zadnjem letu investirala 4 milijone šilingov. V primeru gradnje letališča ne bi več prišli turisti, ki iščejo v tem lepem in mirnem kraju resničen oddih. Kdo že išče mir v bližini letališča, kjer vlada „muzika“ letalskih motorjev? Uničili bi hkrati naravo, kot je na zadnji občinski seji v Šmarjeti v R. (23. 4.) zelo nazorno prikazal J. Wruß, ki je pri deželni vladi pristojen za zaščito narave.

Tega so se na omenjeni občinski seji zavedali vsi šmarješki ob-

činski odborniki. Prebivalstvo prav tako ne odobrava letališča. In kot smo slišali, velja isto za večino so-

Družini Wernig grozi ruin.

Dragi rojaki!

Spoštovani nekdanji dijaki Slovenske gimnazije!

Že smo Vas prosili v NT za podporo. Pisali smo še posebej vsem bivšim študentom Slovenske gimnazije, v kolikor smo pač imeli naslovov.

Pogosto prihajajo pisma, ki sprašujejo, kako se naj prenaša podpora, za katero smo prosili letos še posebej ob dejstvu, da nas čaka za 25-letni jubilej naše gimnazije posebno hudo finančno breme. Zato tem potom še enkrat sporočamo, kako lahko prenašate Vaša darila.

1) Preko domače Posojilnice na konto „Združenja staršev“ pri Posojilnici Celovec, št. z. n. 2768, pod šifro „25-letnica-almanah“.

2) Preko vsakega drugega denarnega zavoda na (Post-scheck) PSK-Konto Nr. 4478.030 „Posojilnice Celovec r. z. z. n. j.“ Klagenfurt, v dobro „Združenja staršev konto št. 2768“ pod šifro 25-letnica-almanah“.

3) Enostavno potom poštne prenakazalnice (Postanweisung) na naslov: „Združenja staršev na Zvezni gimnaziji za Slovence, Prof. Janežič-Platz 1, A-9020 Celovec/Klagenfurt“.

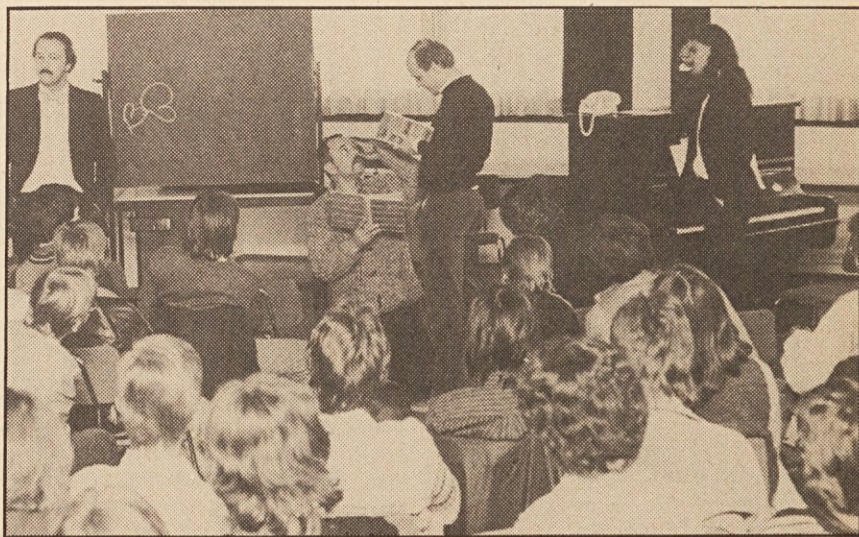
Radevolje pa Vas na Slovenski gimnaziji posredujejo po želji tudi položnice.

Hvala Vam za Vašo velikodušnost!

Dipl. trg. Janko Urank, predsednik Zdr. staršev na Zvezni gimn. za Slovence

cialističnih funkcionarjev okraja Celovec-dežela: na zadnji okrajni konferenci (24. 4.) v Bistrici v Rožu so skupno s predavateljem H. Fischerjem, šefom parlamentarnega kluba SPÖ, poudarili, da imajo javni interesi prednost pred privatnimi. Očitno pa je socialistična (?) občina Borovlje z županom ter novopečenim državnim poslancem Woschitzem na čelu drugega mnenja: v svojem stališču podpira privatne interese treh bogatih gospodov (primarij Wieser, Heimo Rabitsch in Josef Rebernik), ki prihajajo prav tako iz socialističnih vrst in ki si hočejo privoščiti drag konjiček, namreč uživati višavo v športnem letalu. In to, čeprav je primarij Wieser prebolel že drugi srčni infarkt...

Letališče hočejo graditi, ker se naj ukinejo že obstoječa letališča v Glinjah, Celovcu, Feldkirchnu ter na Osojah. Predvsem ob Osojskem

Prof. Wakounig, hkrati glavni urednik NT, je klonil šolmojstrskemu „ukazu“ ...

„Mir tam zadaj!“

Naš tednik in Koroška dijaška zveza sta pripravila v torek popoldan dijakom in pa študentom izreden kulturni dogodek: v dvorani Slomškovega doma je nastopil kabaretični duo Wallner-Pillinger iz Salzburga s kabaretom: „Ruhe da hinten/Mir tam zadaj“. Ta šolmojstrski ukaz je kaj kmalu čul tudi sam glavni urednik Našega tednika, ki mu je „učitelj“ odrezal besedo. V kabaretu sta igralca duhovito in pa učinkovito vzela na muho korupcijo, „prijateljstvo med prijatelji“, pretepanje otrok ter vse mogoče načine represalij in pa zatiranja. Publika, večinoma dijaki in pa študenti, pa tudi nekaj profesorjev Slovenske gimnazije je živahno sledila vsem točkam in dovtipom in po predstavi so se gledalci še dolgo pogovarjali o vsebini kabareta. Wallner in Pillinger pa sta s kabaretom nastopila zvečer še v Rožeku.

-wafra-

jezeru vedo, kako škodljiv je za letoviščarje hrup letalskih motorjev. Šmarjeta v R. pa je občina, ki je odvisna predsem od tujkega prometa, kot sta to poudarila na zadnji seji. m. d. župan Ogris in podžupan Korenjak (EL). In zdaj se naj zgodi, da hočejo uničiti turistično podjetje, ki plača zaradi številnih letoviščarjev (letos pričakujejo 70.000 prenočitev) občini največ davka? Vrh tega je šmarješka občina izdala prospekt: ker je v Šmarjeti še možno uživati dopust, ker se lahko oddahneš. Naj zdaj vse te prosepke uničijo?

Na vsak način so šmarješki občinski odborniki naslovili na deželno vlado protestno resolucijo, hkrati so sklenili, da bodo pobirali

podpise ter nato obiskali deželne politike v Celovcu. J. Wruß pa hoče obvestiti avstrijsko televizijo, ki naj bi v znani oddaji „Argumente“ seznanila širšo javnost o neznosnih odločitvah deželne vlade oz. ministrstva, ter o neznosnem stališču občine Borovlje. In končno: kot smo izvedeli, je bil včeraj šmarješki župan pri deželnem glavarju; Wagner je prepričan, da ne bodo gradili letališča.

Kljub temu tega ne moremo verjeti, preden ne bo padla dokončna odločitev. Da imajo namreč bogati privatniki večjo oblast kot tisti, ki jim ležijo pri srcu javni interesi — kaj takega v tem primeru ne bi doživeli prvič. To velja predvsem tudi za socialistično stranko...

Janko Kulmesch

GOSPODARSKI KOMENTAR

piše dipl. trg. Joza Habernik

Blizu polovica koroških delavcev in nastavlencev v industriji dela v podjetjih, kjer ima inozemski kapital večino oziroma so delavci in nastavljenci pod močnim vplivom tujega kapitala. Mnogo delovnih mest je bilo ustvarjenih na Koroškem na tej podlagi. Nedavno so vsi višji

„pifkejeve“, podjetja iz Italije „katzelmacherjeve“, iz Jugoslavije pa „titokumunistične“, iz drugih dežel pa „...ne“. Če samo malo logično pomislimo, potem se taki propagandi samo lahko nasmehnemo. Smeh pa nam lahko kmalu mine, ko v impresumu omenjenega klica naj-

Inozemski kapital, škandali v gospodarstvu, bilance ...

politični in gospodarski predstavniki Koroške poromali v Pariz in v München, da bi na ta način skušali zbuditi apetit tujih investorjev. Tembolj se pa čudimo, ko najnovejša številka „Klica domovine“ zopet sviri pred tujim kapitalom, češ da se s tem izdajajo koroški interesi. Na drugi strani pa naj bi bila zopet Koroška odprta za vse. Firme iz Nemčije naj bi bile

demo kot sekretarja dr. Wolfa Buriana, ki ima važno funkcijo v naši trgovski zbornici v Celovcu. Kako se torej naj ujema vabljenje tujega kapitala po vseh mestih Evrope, na drugi strani pa tako pisarjenje? Kaj pravi k temu trgovska zbornica?

V dnevni poročili o gospodarstvu v Avstriji sledi en škandal drugemu. Najprej AKH, po-

tem WBO in sedaj še neka zadružniška firma za stanovanjsko izgradnjo v Gradcu. Politiki in privatniki so prišli ali skušali priti do denarja preko gospodarstva. Zakaj je bilo to možno? Nekateri menijo, da so temu krivi mladi manageri, ki jim gre vse prepočas. Hitro hočejo priti do kariere in do veliko denarja in zato jim pride vse prav. Na drugi strani pa se meni, da je prišlo do tega, ker so včasih isti ljudje odločali o subvencijah in istočasno tudi imeli važno besedo v gospodarstvu. Zato bi bilo treba, da se te funkcije strogo ločijo. Treba je politike „z novo poštenostjo“. Vsak naj bo plačan za svoje delo in če je to delo dobro, naj bo dobro plačan. In to lahko vedo vsi. Boj pa je treba napovedati vsem drugim mahinacijam v politiki in v gospodarstvu. Isto naj bi veljalo tudi za nas koroške Slovence.

Ob nedavnem obisku našega zveznega predsednika dr. R. Kirchschrägerja v Jugoslaviji se je mnogo razgovarjalo tudi o gospodarskem sodelovanju med Avstrijo in Jugoslavijo. Sodelovanje ovirajo predvsem precejšnje carine za jugoslovanske produkte v Avstriji. Seveda ima tudi Jugoslavija na importe precej carinskih dajatev, toda Jugoslavija pri carinah ne razlikuje dosti med tem, odkod je importno blago prišlo. Če uvozi iz

Avstrije, Nemčije, Italije ali Švice, je carinska stopnja povsod ista. Drugače v Avstriji. Če neki trgovec na primer uvozi srajce iz Italije, ne bo plačal nobenih carin, če pa iz Jugoslavije, pa približno 20—30%. Zato bo rajši uvozil srajce iz Italije, kjer mu ne bo treba dati kakih uvoznih dajatev, pri uvozu iz Jugoslavije pa bo moral, preden bo srajce dobil, carini že plačati 30% vrednosti uvoza.

Zato je deficit v trgovinski bilanci med obema državama skoraj 5 milijard šilingov. Isti deficit med Avstrijo in Nemčijo pa znaša skoraj desetkrat več. Ali je to potem taka tragika? Gotovo ni. Avstrijski turisti v Jugoslaviji in enakazila jugoslovanskih delavcev v Avstriji (teh je skoraj 100.000) v domovino, ta petmilijardski deficit skoraj docela popravijo, tako da v plačilni bilanci ne ostane več dosti deficita.

Bilo je tudi govora o omejenem gospodarskem sodelovanju. Tako sodelovanje bi koristilo obema državama in posebej omejenemu gospodarstvu.

Koroška gospodarska zbornica in tudi koroški politiki vseh barv stojijo temu bolj odklonilno nasproti, pozabijo pa, da je tako gledanje kratkovidno in morda samo trenutno ne paše v koncept trenutnih interesov, dolgoročno gledano pa ima tako sodelovanje vsekakor bodočnost.

SPD „Bilka“ praznuje 70 let obstoja

Ob 70. obletnici je slovensko prosvetno društvo „BILKA“ v Bilčovsu vabilo minulo soboto, dne 24. aprila, na kulturno prireditev, katere se je udeležilo nad štiristo ljudi.

Predsednik društva g. Gašpar Ogris-Martič je v svojem pozdravnem govoru pozdravil vrsto častnih gostov, med njimi bivšega ravnatelja Slovenske gimnazije dr. Pavla Zablatnika, župnika Poldeja Kassina, generalnega konzula Marka Kržišnika, župana Hanzija Ogrisa in občinske odbornike, višjega vladnega svetnika Rudija Vouka, predsed-

tajnika ZSO Feliksa Wieserja, nemški pevski zbor iz Bilčovsa in predstavniki kult. društva iz Boljunca pri Trstu.

Predsednik društva g. Ogris-Martič je podal pregled iz društvene kronike in na kratko prikazal, kakšno preganjanje in zatiranje so morali naši slovenski predniki trpeti, posebno še med prvo in drugo svetovno vojno. Z zasedbo Avstrije leta 1938 se je poostrišlo naravno preganjanje slovenskega naroda, čisto očitno pa je to dejstvo postalo leta 1941, ko so nacisti prepovedali vsako kulturno gibanje koroških Slo-

ga udejevanja ni možno ohraniti slovenskega naroda in „Bilka“ je vedno imela ljudi, ki se niso bali težav in so bili pripravljeni z veliko požrtvovalnostjo delovati za slovensko društvo v Bilčovsu.

Pri tem čutim dolžnost, da omenim posebno neumorno in nesebično delovanje rajnega Janka Ogrisa, Miklavžvega deda, ki je v Bilčovsu prav gotovo doprinesel največji del k razvoju tega društva in sploh k razvoju slovenske narodne skupnosti. Janko Ogris je bil mož, ki je znal mladino navdušiti za odrsko dejavnost in je tako pridobil vedno spet nove članke za društvo. Ni čuda, da ga mnogi še danes imenujejo „učitelja naše mladine“ ali celo „dušo kulturnega življenja“, saj je kot organizator in režiser v SPD „Bilka“ užival veliko priljubljenost.

Prvi del programa so oblikovali mešani pevski zbor iz Bilčovsa pod vodstvom g. Ulricha Kassla, moški pevski zbor pod vodstvom g. Jožka Boštjančiča in učenci glasbene šole Bilčovs. Program pa sta povezovala tajnica SPD „Bilka“ Ani Valentinitš in Sigi Hobel.

Bilčovski župan g. Hanzij Ogris je v svojem govoru poudaril, da to ni vsakdanja prireditev, ampak, da je to upravičen in ponosen jubilej, ker je dokaz 70 let neumornega dela v blagor slovenski skupnosti. Izrekel je društvu svoje čestitke za uspešno delovanje in želel za bodočnost veliko poguma in idealizma. Pozdravne besede sta spregovorila tudi Karel Smolle v imenu NSKS in Janko Zerzer v imenu KKZ. Slavnostni govornik pa je bil predsednik SPZ Valentin Polanšek.

Ani Valentinitš in Sigi Hobel sta prikazala mnogostransko, aktivno delovanje društva „Bilka“. K temu šteje odrska dejavnost, zborovsko petje mešanega in moškega zbora, instrumentalna skupina tamburašev, ženski odsek, literarni odsek, glasebena šola, sodelovanje pri družabnih večerih, dnevu starih, cerkveno petje in drugo. Skupno z NT je SPD „Bilka“ organizirala tudi tek za Rožanski pokal. Iz tega društva je prišla tudi podbuda za Rožanski izobraževalni teden.

Drugi del programa so oblikovali naši gostje — tamburaška skupina iz Hodiš, moški pevski zbor SPD „Svoboda“ iz Loge vasi, ansambel „Drava“ iz Borovelj in moški pevski zbor SPD „Kočna“ iz Sveč. Nato pa je nastopil nemški mešani pevski zbor „Gemischer Chor Ludmannsdorf“, ki je praznoval letos 20 let obstoja. Zbor vodi Karl-Heinz Haslauer. Zahvaljujemo se temu zboru, da se je odzval povabilu, ker je to bil prvi korak za skupno delovanje slovenskega in nemškega naroda v na-

„Bog Vas sprimi!“ je pozdravil predsednik Mohorjeve družbe, prošt Franc Brunnik, škofa in pokrovitelja Mohorjeve dr. Egona Kapellarija pred zbranimi odborniki, med njimi prelat Aleš Zehner, kanonik Filip Millonig, ravnatelj msgr. dr. Janez Hornböck, dekan Kristo Srienc in sodelavci v kapeli Slomškovega doma. Kratko je predstavil novemu pokrovitelju delo in skrb družbe

Po kratki pobožnosti je novi škof nagovoril zbrane odbornike in uslužbence. Izrazil je svoje veselje nad povabilom in poudaril, da hoče nadaljevati delo v duhu pokojnega škofa in voditi škofijo po predlogih zadnje škofijske sinode o sožitju

slovenskih in nemških vernikov v škofiji. Podrobneje se hoče tudi seznaniti z delom Družbe v vsej njeni lepi 130-letni zgodovini in ji ostati skrben pokrovitelj. Preko poletnih mesecev pa bo skušal, da bo lahko spregovoril s svojimi slovenskimi verniki v njih materinem jeziku.

Potem ko se je škof seznanil z odborniki in vodstvom Mohorjeve, si je ogledal Slomškov dom, kjer je internat za študira-joča dekleta, knjigarno in trgovino in še vse oddelke tiskarne od foto-stavnice, montaže, tiskarne in knjigoveznice ter si dal od delavcev in vodstva razložiti potek dela od rokopisa do gotove knjige oz. časopisa. Upamo, da nam bo ostal novi škof vsem vedno tako prijetno dostopen.

Slikal Hanzej Reichmann

nika SPZ Valentina Polanška, predstavnike prosvetnih ustanov iz Slovenije, zastopnika NSKS Karla Smolleja, podpredsednika KKZ prof. Janka Zerzerja,

PISMA BRALCEV

Spoštovani g. deželni glavar!

V nedeljo, dne 18. 4., sem bil pri 40. obletnici nasilne izselitve koroških Slovencev, ker sem bil tudi sam s svojimi starši, brati in sestri izseljen. Nad Vašim govorom sem bil zelo razočaran. Prvič sem mislil, da boste kot deželni glavar obeh narodov govorili tudi v slovenskem jeziku, ker vem, da ste po poklicu učitelj in bi se, če bi imeli interes in voljo, lahko naučili tudi slovenščine. Kot vzora bi si lahko vzeli umrlega in sedanjega škofa, ki sta se oba priučila slovenski jezik.

Nadalje ste izjavili, da je zakon o narodnih skupinah svetovno priznan. To ne drži. Zakon o narodnih skupinah je za koroške Slovence zelo slab. Slovenski uradni jezik lahko uporabljajo le tona eni tretjini dvojezičnega ozemlja, tona eni šestini tudi od Slovencev naseljenega prostora. Od približno 90 krajev-nih napisov, kakor jih predvideva zakon, je postavljenih le nekaj več kot 20. Sami ste izjavili, da je treba zakone spoštovati in zato mislim, da mora v prvi vrsti naša država Avstrija dati to-zadevno dober zgled. Dobro se še spominjam, ko ste v radiju leta 1976, ko so bili pogovori za zakon o narodnih skupinah, izjavili, da si lahko predstavljate, da bodo tudi še nadaljnje dvojezične občine združene. Ob tem času je bila v zakonu zapopadena tudi še naša občina Galicija, le nekaj dnevov na to pa je bila spet izločena. Upam, da potem razumete, da imamo koroški Slovenci le malo zaupanja v deželne in zvezne politike, ker so nam dajali že toliko obljub, ki pa jih niso izpolnili. Slovenski pregovor pravi: „Ob-ljuba je Bogu ljuba, samo izpolniti jo moraš.“

Po proslavi sem govoril s številnimi udeleženci in vsi so bili nad Vašim govorom močno razočarani. Zato tudi ni čuda, da so Vas izžvižgali.

Mi vsi podpiramo stoodstotno naše slovenske zastopnike in ni tako, kakor se večkrat trdi, da so osamljeni. Za nas Slovence je člen 7 Državne pogodbe do sedaj še neizpolnjen. Z zaupanjem pričakujem, da bodo deželni in zvezni politiki uvideli in sklenili boljši zakon za koroške Slovence. Sami ste poudarili, da naj ne ostane odprt noben račun.

Z odličnim spoštovanjem!

Jožef Urank,
Encelna vas 11
9132 Galicija

vencev. Prepovedali so vse slovenske ustanove in organizacije; zaprli so voditelje izobraževalnega društva in uničili vse društveno premoženje. Hitlerjev režim je prepovedal slovensko govornico, kar je bilo za naš narod gotovo najhujši udarec. Višek je dosegla gonja aprila 1942 z izselitvijo koroških Slovencev. Tudi mnogo društvenikov je moralo v pregnanstvo. Seveda sedaj ni možno prikazati vsega, kar so pretrpeli naši predniki, toda važno je dejstvo, da se danes lahko zavedamo, da so se naši ljudje ob takih dejstvih še bolj utrdili in postali še bolj stanoviti.

8. maja 1945 pa je v naši občini zopet zavladal mir, kar je istočasno pomenilo svobodo in prostost. Šele sedaj je koroška vlada dovolila obnoviti naše prosvetno društvo. Kulturna dejavnost je spet uspešno rasla in se razvijala. Bilčovščani so vedeli, da brez kulturne-

Krščanska kulturna zveza v Celovcu in Slovensko kulturno društvo v Globasnici

vabita na

DRUŽINSKO PETJE

v nedeljo, 2. 5. 1982
ob 14.30 uri
pri ŠOŠTARJU
V GLOBASNICI

(Pri Hartmanovih v Libučah)

Nastopajo družine z Zile,
iz Roža in Podjune.

Povezuje: dr. Ludvik Karničar

Rojaki, ne zamudite te edinstvene
prilike in pridite v Globasnico!

Sodelujejo sledeče družine: GREGORIČ, pd. Omer iz Male vasi pri Globasnici; KOFLER, pd. Prangar iz Zmotič pri Brnci; HROBATH iz Št. Lenarta; FANTUR iz Št. Jakoba; EINSPIELER, pd. Sramsčnik iz Stranj pri Bilčovsu; MOSCHITZ iz Št. Janža; ORAŽE iz Borovelj; ORAŽE, pd. Vrtnik iz Sel; MICHOR, pd. Butej iz Šmarjete v Rožu; OLIP, pd. Užnik iz Sel; SMRTNIK, pd. Bistričnik z Obirskega; STARC iz Škocijana; PODREČNIK iz Dobrle vasi; MLINAR iz Škocijana; TRATAR, pd. Rapnik iz Šmihela; PIKO iz Vidre vasi; BUCHWALD, pd. Serojnik iz Nonče vasi; SADJAK iz Šmihela.

*Dovolj akordov bilo je doma med nami,
harmonija nas vezala k ateju in mami.
Struna sreče dom je naš ovila,
jok v smehljaj in spjev je spremenila.
Prišli k nam so fantje in dekljči,
peli z nami kakor v gaju ptiči,
da je zvonka pesem v nas hitela,
srca vsem prijateljsko objela.*

(Milka Hartman)

Klub slovenskih občinskih odbornikov

razpisuje

MESTO VODJE BIROJA KLUBA.

Interesenti, ki aktivno obvladajo oba deželna jezika, imajo organizacijske in vodstvene sposobnosti, naj se javijo pismeno na naslov:

Klub slovenskih občinskih odbornikov

Koschatstraße 10
9020 Celovec/Klagenfurt

ter priložijo prošnji življenjepis. Plača po dogovoru.

Heidi Stingler

Mirovni pohod proti nesmiselni oborožitvi

„Proti nesmiselni oborožitvi“ se je glasil poziv, ki je v petek pritegnil približno 1500 prijateljev miru na mirovni pohod v Celovec. Zbrali smo se v Gabelsberggasse v bližini glavne kolodvorske postaje. Pohod se je ustavil pred deželnim glavarstvom, kjer se je množica usedla na tla, da bi na ta način protestirala proti postavitvi rak v Furlaniji in na Južnem Tirolskem, ki neposredno ogrožajo Avstrijo. Pohod se je nadaljeval po starem trgu, kjer so vsi udeleženci, v znak solidarnosti z zatiranimi narodi celega sveta, prekrižali roke za tilnikom. Na starem trgu se je prebralo poročilo Čeha in Urugvajanke, ki sta bila nečloveško mučena, samo ker javno nastopata za mir in razorožitev.

Na Novem trgu se je množica ustavila: na sporedu je bila manifestacija, na kateri so nastopali pevci, pesniki in razni govorniki, med njimi tudi zastopnik Slovencev, prof. Urban Popotnik, ki je poudaril, da je glavni vzrok nemirov krivica, ki jo trpijo razni narodi in narodnosti. Vsak človek naj se bori proti krivicam, tako da bodo nekoč lahko vsi ljudje zajemali iz polne sklede.

Čeprav je deželni glavar Wagner s svojo SPÖ odklonil vabilo k sodelovanju, je proti koncu manifestacije stopil na tribuno pijan so-

Pri mirovnem pohodu v Celovcu so med drugimi mladinskimi organizacijami sodelovali tudi Slovenci. Koroška dijaška zveza, Katoliška mladina ter Zveza slovenske mladine.

cialist, ki je kritiziral mirovno gibanje, češ da smo vsi udeleženci manipulirani in oborožitev služi končno le ohranitvi delovnih mest.

Izvemši ta dogodek je bilo za držanje „publike“ zelo pozitivno, tako da policiji — ki je bila zelo močno zastopana — ni bilo treba ukrepati. Demonstracija je izzvenela z velikim navdušenjem in moralnim uspehom: večina udeležencev

se bo udeležila vseavstrijskega mirovnega pohoda na Dunaju, ki bo 15. maja, in kamor že sedaj vabimo vse ljubitelje resničnega miru. Če pomislimo, da imajo razne države toliko orožja, da bi lahko uničili celo človeštvo najmanj desetkrat, medtem ko milijoni ljudi gladujejo — kdo neki se ob teh dejstvih ne bo udeležil mirovnega pohoda na Dunaju?

Krščanska kulturna zveza v Celovcu in avtopodjetje Sienčnik v Dobrli vasi

organizirata ob 40-letnici pregnanstva POTOVANJE v kraje, kjer so naši izseljenci preživeli najhujša leta.

na binkošne praznike, od 29. do 31. maja 1982

Minulo je 40 let, odkar so nas selili. Še enkrat si hočemo ogledati kraje, kjer smo preživeli ta žalostna leta. Vozili se bomo bolj ugodno kot takrat.

SE BOSTE TUDI VI PRIDRUŽILI? Za potovanje smo izbrali binkošne praznike, da lahko vzamete tudi otroke s seboj in jim pokažete kraje, kjer smo bili.

PROGA:

1. DAN, SOBOTA, 29. maja 1982:

Pliberk — Dobrila vas — Celovec — Beljak — Spital — Salzburg — ALTENMARKT — ALTÖTTING — BUCH AM ERLACH — HESSELBERG — FRAUENAUACH — (Erlangen prenočišče)

2. DAN, NEDELJA, 30. maja 1982:

SCHWARZENBERG (Würzburg), HAGENBÜCHACH — KITZLINGEN — BAD WINZHEIM — WASSERTRÜDIGEN — WEISENBURG — EICHSTÄTT (prenočišče)

3. DAN, PONEDELJEK, 31. maja 1982:

DACHAU — MEMMINGEN (Markt Rettenbach) — München — Salzburg — Celovec

Prosimo za nadaljnje predloge. Skušali jih bomo upoštevati.

Cena celotnega potovanja vključno dva polpenziona: pribl. 1200.— do 1400.— šil. na osebo.

Prijave so možne do 15. maja v pisarni Krščanske kulturne zveze v Celovcu, Viktringer Ring 26, tel. 0 42 22/72 5 65 *23 ali *24, ali pri avtopodjetju Sienčnik v Dobrli vasi, tel.: 0 42 36/22 19.

Slovensko kulturno društvo v Globasnici in Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Štebnu vabita na

10. GLOBAŠKI KULTURNI TEDEN

ki bo od 16. do 22. maja 1982 v Globasnici

SPORED:

sobota, 16. 5. 1982, 20.30 igra Ludviga Holberga „JEPPE S HRI-BA“ pri Šoštarju v Globasnici. Igrajo domači igralci v režiji Petra Miltarova.

torek, 18. 5. 1982, 20.30 pri Šoštarju predavanje v nemščini — „Ausgrabungen frühchristlicher Kirchen am Hemmaberg“ — Izkopavanja zgodnjekrščanskih cerkva pri Sv. Hemi — Predava vodja izkopavanj dr. F. Glaser

četrek, 20. 5. 1982, 20.30 pri Šoštarju predavanje dr. Ludvika Karničarja o Koroških narečjih

sobota, 22. 5. 1982, popoldne od 14.00 ure naprej otroški popoldan v novi ljudski šoli, med drugim nastopajo lutkarji iz Šmihela z igro „Ringa, ringa raja“.

Zvečer od 18.00 ure naprej VEČER DOMAČIH JEDIL pri Šteklju.

Prisrčno vabljeni!

Klub slovenskih študentov na Dunaju je v velikonočnem tednu v Celovcu informiral in zbiral podpise v zadevi dvojezičnih napisov v žitrajški ljudski šoli.

Krščanska kulturna zveza v Celovcu in SPD „Zila“ na Zilski Bistrici vabita na

NASTOP KANALSKIH IN REZIJANSKIH SLOVENCEV

V nedeljo, 16. maja 1982, ob 14.30 uri v kulturnem domu na Zilski Bistrici.

Nastopajo: mladina iz Ukev v Kanalski dolini in folklorna skupina iz Rezije.

Povezuje: prof. Salvatore Venosi

Na to srečanje z rojaki iz Rezije in Kanalske doline Vas prav prisrčno vabimo!

Zveza koroških partizanov vabi za 20. maj na petdnevno potovanje skozi pet dežel: Avstrijo, Italijo, Liechtenstein, Švico in Nemčijo. Izredno ugodna cena tega potovanja je S 2400.— na bazi polpenziona, to je prenočišče v dvoposteljni sobah, zajtrk in večerja. Potujemo z udobnim Sienčnikovim avtobusom. Zadnji termin za prijave je 3. maj. Podroben spored potovanja dobi vsak prijavitelj v začetku maja. Pismene prijave na Zvezo koroških partizanov, 9020 Celovec/Klagenfurt, Gasometergasse 10 ali po telefonu na celovško številko: Dopoldne 72 4 35 in popoldne 72 17 74. Prisrčno vabljeni!

42.

Tudi Lovre je bil ginjen. Domislil se je v svojih roditeljev in vprašanje mu je prišlo: Ali si ti tako spoštoval svojo mater, kakor ta spoštuje njen spomin? Koliko globokejšo, nežnejšo čut ima ta človek, kate-rega bi bil marsikak izobraženec zaničljivo kakor suroveža po strani pogledal in obsodil, da blažjega čutila, kakor ga imajo živali, niti zmožen ni!

„Še tisto zimo je moja mati nevarno zbolela,“ pravil je Martinek dalje. „Preden sem vedel, ali je mogoče ali ne, videl sem jo mrtvo ležati. In ko bi z ne-

ba na zemljo padel, bil sem sam, brez sorodnikov, brez prijateljev.

Na smrtni postelji mi je izročila svoja pisma in spričala. Ž njimi mi je rekla poiskati in skazati se svojemu očetu, tvojemu stricu. Kadar boš v veliki sili, poišči ga, tako mi je naročala, povedi mu, da ga prosim, naj tebi popravi, kar je meni hudega storil; povedi mu tudi, da mu iz srca odpustim.

Tega poslednjega mu nisem nikdar povedal. Prosim tedaj tebe, moj bratranec — pa morda te je sram, da te tako imenujem?“

Kvas ni mogel odgovoriti. Podal mu je roko, katero je Martinek smehljuje se prijel in stisnil, rekoč: „Bratranec, ko si pred precej veliko dnevi v prvič prišel v ta kraj, prerokoval sem ti, da me boš pomnil. Tačas sem to drugače mislil, zakaj, čeravno sem misli, da si mi morda po njem nekaj v rodu, nisem vedel, da si bratranec moj in, kar je še več vredno, bratranec dobrega srca. Pozabil pa nisem, kaj sem obljubil. Pa kaj sem te že hotel prositi? Že vem! Povedi mu ti, da mu je moja mati na smrtni postelji odpustila, povedi precej zdaj, ko mu boš pisma izročal, katera sem ti dal.“

„Gospod Piškáv je tvoj oče?“ vpraša strmé Kvas.

„In tvoj stric! Piškáv se imenuje. Menda mu je bilo ime Kaves zoprno in prekrstil se je, kar se je tukaj naselil.“

Ker sem ti že toliko povedal, moram do kraja povedati.

Po materini smrti bi bil imel jaz v mesto oditi zopet v šolo. Ali ni mi bilo mar naučiti se kaj več. Umril bi bil najrajši, zakaj nisem vedel, ali imam kaj opraviti na tem svetu ali nimam. Le ena misel mi je vedno in vedno prihajala, namreč, ko bi njega dobil, ki je moja mater tako ponižal in prevaral in storil, da je meni zamrla zgodaj, prezgodaj, kako bi ga hotel pestiti, kako bi mu hotel hudo vest zbuhati! To je zoper naturo, zakaj oče, pa jaz sem imel svojo strast in ustrezal sem ji!

Kmalu sem videl, da me ljudje težko gledajo, pri katerih sem bil. Zapazivši to, nisem vprašal, koliko imam še materinega denarja dobiti ali kaj drugega, temveč navezal sem culo ter sem šel. Kam grem, tega nisem vedel. Tako se začne moje desetobratovanje.

Ti boš morda vprašal, kako je to, da sem ravno ljudsko vero v desete brate na svojo korist obrnil in brez posla živel.

To vprašanje sem si dostikrat sam postavil, zakaj sem tako začel, pa sam ne vem, če znam pravi odgovor ali ne. Od začetka sem hodil od kraja do kraja. Jesti sem povsod dobil, da še prosil nisem; več nisem potreboval. Moja mati je včasih norela, kakor sem ti pravil, tudi že tačas, ko še jaz nisem bil na svet prišel. Kmalu po njeni smrti, ko sem začel tako

Pri Peršmanu muzej našega odpora

V nedeljo, 25. aprila 1982, je bila pri Peršmanu v Podpeci v spomin na pokol enajst članov Peršmanove družine pred 37 leti in ob priliki odprtja obnovljene Peršmanove hiše kot trajnega muzeja antifašističnega boja koroških Slovencev. Svečanosti se je udeležilo veliko ljudi to- in onstran meje, prišli pa so zastopniki odporiških organizacij iz ostalih zveznih dežel. Predsednik Zveze koroških partizanov, Janez Wutte-Luc je dejal, da je zločin pri Peršmanu treba postaviti v vrsto s selskimi žrtvami in pokolom Hojnikove družine. Naj bo muzej pri Peršmanu hiša srečanja. Pisatelj Janko Messner je v pesmi izpovedal, da je pri Peršmanu povsod tam, kjer se narod bori za svobodo — v Podpeci prav tako kot v El Salvadorju. Dr. Franci Zwitter, predsednik ZSO je rekel, da z odprtjem muzeja „počastimo spomin Peršmanovih žrtev, ki so jih danes pred 37 leti pobili, ustrelili in zažgali nacistični krvniki. Hkrati pa se poklanjamo spomenu drugih žrtev fašizma iz okoli-

ce Železne Kaple, to je zlasti dne 29. aprila 1943 na smrt obsojenih 13 žrtev, nadalje številnih padlih partizanov, ki počivajo v skupnem grobu na pokopališču v Železni Kapli in nadaljnjih 48 pokopališčih širom naše zemlje“. Zavrnil je Wagnerjeve trditve na spominski proslavi ob 40-letnici pregona koroških Slovencev in je opozoril na velik

preporod narodnih skupnosti in manjšin širom po Evropi in svetu.

Veliko zaslug za ureditev Peršmanovine v stalen muzej antifašističnega boja ima poleg Zveze koroških partizanov tudi Zveza slovenske mladine. Njen predsednik Marjan Pečnik se je vsem sodelavcem in pomagačem iskreno zahvalil.

PISMA BRALCEV

Kdo vlačí koga za nos?

Kot zvesta navijača SAK se zaskrbijo sprašujeva, zakaj zapuščajo gledalci SAK igrišča podlize z vedno daljšimi nosovi. Tudi sama pri sebi sva ugotovila, da sta se najina nosova v času vigradnega kola znatno podaljšala. Vzrok te nenavadne rasti nosov vidijo mnogi navijači v togi in monumentalni držki SAK-ovih napadalcev, saj so le-ti podobni nogo-

metnim spomenikom na igrišču. Drugi navijači spet pripisujejo brstenje nosov suspektnim metodam igralca-trenerja.

Znano je namreč, da se znaten del kondicijskega treninga odigrava pri mesečni (po nemško menda „MONDSCHHEIN“).

Funkcionarji SAK (njihovi nosovi so baje proti nenavadni rasti rezistentni) pa so se opremili s črnimi naočniki, tako da doslej dolgih nosov navijačev in podpornikov še „niso opazili“ — kajpada so tudi prezrili, da število gledalcev pri tekmah vedno bolj upada. V zadnjem času nekateri igralci menda valijo krivdo za

dolge nosove gledalcev na odbor, odbor na trenerja, trener pa kar na oboje hkrati.

Obstaja seveda še neka druga možnost in ta se nama zdi najbolj verjetna: igralci, trener in odbor so stisnili skupaj svoje „zadnjice“ in se skupno obesili na nosove gledalcev. Ni treba posebej poudarjati, da se razvijajo ti „zadnjični“ manevri na hrbitih zadnjih zvestih SAK-ovih navijačev.

Z „dolgonosnim“ spoštovanjem

Franc Kumer
Lorenc Kumer

Dobra igra Slovenskega atletskega kluba

Slovenski atletski klub je minulo nedeljo imel v gosteh enajsterico iz Sinče vasi. Nasprotnik je zaostajal na lestvici za SAK-om le za eno točko. V jesenskem kolu letošnjega nogometnega prvenstva sta se moštvi v Sinči vasi ločili z neodločenim rezultatom. Po zelo slabih predstavah slovenskih nogometašev minulo nedeljo v Žrelcu, so gledalci nemirno čakali na tekmo proti Sinči vasi.

Igralci SAK-a pa so vedeli, da morajo popraviti to, kar so „storili“ na tekmi proti Žrelcu. Postava je bila bistveno spremenjena, saj je manjkalo kar pet standardnih igralcev: Perč (mora zaradi kazni počivati še dve tekm), Polanšek je moral prav tako počivati, ker je bil izključen na tekmi proti Žrelcu. Velik zaradi poškodbe ni mogel igrati. Prav tako je manjkal Hobel. Stanko Gregorič pa bo manjkal zaradi težke poškodbe verjetno do konca prvenstva.

Zato izhodišče za Slovenski atletski klub nikakor ni bilo rožnato. Proti koncu tekme se je poškodoval še Woschitz, tako, da je moral v igro Janez Pandel. Nogometne čevlje je obul zopet Jože Fera.

Slovensko moštvo pa je kljub temu, da je bilo zelo oslabiljeno, odigralo zadovoljivo in dobro tekmo. Tekma proti Sinči vasi je bila v primerjavi s to v Žrelcu bistveno bolj-

nerjeve izjave. (Beri glavni članek Našega tednika.)

Svečanosti so se udeležili številni častni gostje — članica sveta federacije SFRJ Lidija Šentjanc, soustanovitelj OF dr. Josip Rus, jugoslovanski konzul v Celovcu Marko Križičnik, predstavnik Slovenske skupščine Bojan Lubej, kapelški župan Albin Juvan, zastopniki avstrijskih odporiških gibanj, zastopniki gorenjske in štajerske regije ter politični in kulturni zastopniki koroških Slovencev.

Zbor SPD „Zarja“ iz Železne Kaple, Koroški partizanski pevski zbor, akademski pevski zbor iz Celja ter recitatorska skupina pod vodstvom Valentina Polanška so dali svečanosti slovesno obeležje.

Muzeja pri Peršmanu bi brez samopomoči koroških Slovencev in velikodušne sosedske podpore iz Slovenije ne bilo. To je treba javno povedati, kajti koroški deželni glavar Wagner je na prošnjo za podporo odgovoril, da iz gospodarskih razlogov dežela ne more podpreti izgradnje muzeja. Ista dežela pa je z enim milijonom podprla popravilo domovinskega muzeja v Velikovcu. Iz gospodarskih, ali pa morda iz drugih razlogov? Na to bo treba odgovoriti, go spod deželni glavar.

Naš športni reporter

Jurij Perč.

Na Finskem je Sovjetska zveza ponovno dokazala, da ima najboljšo hokejiste na svetu. Ponovno je reprezentanca osvojila naslov svetovnega prvaka v hokeju na ledu. Svetovno hokejsko prvenstvo skupine B v Celovcu je zmagala reprezentanca Vzhodne Nemčije. Iz te skupine pa sta izpadli ekipi Kitajske in Nizozemske. Dočim so

dveh letih komaj, je hokej ZDA publiko na Finskem kvečjemu še sočustvovanje. Razlika med hokejisti Sovjetske zveze in hokejisti ZDA je postala ogromna. Zlato iz Lake Placida je zarjavelo, hokejisti bodo odnešli „spomine na zlate čase“ v skupino B. Leta 1971 so Američani izpadli iz skupine A, leta 1974 so se spet pognali med najboljši

najboljši. Nobeden se ne tepe za „majco“ v državni reprezentanci, profesionalci se na to čast poživljajo in se posmehujejo. Zato je tudi disciplina v moštvi samem že vsa leta porazna, za gotove ljudi nerazumljiva.

Letos je ameriška hokejska zveza morala že vnaprej obljubiti brezplačne vozovnice na Finsko tudi za žene oz. prijateljice. Tako je za ameriško reprezentanco svetovno prvenstvo na Finskem neke vrste družinski izlet pod naslovom: tedenski izlet v Evropo, igralci imajo tudi možnost, da Združene države Amerike zastopajo na svetovnem hokejskem prvenstvu na Finskem...

Hokejisti se v času svetovnega prvenstva zabavajo po tekmah v diskotekah, trenerji se pretepajo z igralci, igralci se poživljajo na svetovno prvenstvo, če jim nagaja ljubezen in še in še.

Takih dogodkov je med hokejisti ZDA nešteto. Amaterji sicer igrajo v državni reprezentanci, toda tam pa počenjajo, kar se jim vzljubi. Profesionalci pa, kot že rečeno — life is money.

Hokejska reprezentanca ZDA je na Olimpijskih igrah v Lake Placidu imela na razpolago 1,5 mil. dolarjev. V denarnici za svetovno prvenstvo na Finskem pa je bilo „le“ 100.000 dolarjev.

Američani se bodo po letošnjem neuspehu odpeljali naslednje leto na svetovno prvenstvo skupine B v Sapporo, vlak v Nemčijo se je za njih odpeljal že pred nastopom na Finskem. Vprašanje je le še, če bo hokejska zveza ZDA zbrala dovolj igralcev...

Zmaga in poraz sta v sorodstvu

Kitajci z izpadom na skrivnem že računali, je slovo Nizozemske presenetilo ne le moštvo samo, marveč tudi vse gledalce in opazovalce. Nizozemska se je prikopala v najkrajšem času iz skupine C v skupino A, ravnatako hitro pa so se Holandci vrnili iz najboljši v najslabšo skupino.

Kako zelo pa sta si blizu poraz, slava in zmaga, pa je na Finskem dokazala hokejska reprezentanca iz Združenih držav Amerike. Pred 26 meseci so hokejisti ZDA uživali slavo in čast, ko so na Olimpijskih igrah v Lake Placidu dosegli zlato. Po

reprezentance sveta. Združene države Amerike so zelo jasno pokazale minljivost športne slave. Ameriško moštvo nadaljuje svojo pot, po kateri je hodila, če izvzamemo leto 1981, vsa leta. Reprezentanca Amerike igra vsa leta vlogo hokejskih eksotov. Na Finsko so prišli igralci, toliko, kolikor jih pač za hokej na ledu mora biti. Prišli so igralci, o katerih še nikdar nismo slišali. Profesionalci so svoji domovini obrnili hrbet, češ v čast in slavo domovine — da, toda brez dolarja ni muzike. Zato so Američani sploh veseli, da se je zbralo vsaj toliko igralcev, pa čeprav so ti igralci, ki niso

Berite in širite »nt«

nasprotnika rešila pred zadetkom prečka. Nekaj lepih priložnosti je imel tudi nasprotnik, toda tokrat je vratar Ahlin svoje delo opravil odlično. Če pomislimo, da je manjkalo v slovenskem moštvi pet igralcev, je rezultat zadovoljiv. Gledalci so sicer malo godrnjali, toda tokrat so bili vsaj z moštvo zadovoljni. Vse igralce je treba pohvaliti, saj so tokrat bili „pri svojem delu resni“, češar o tekmi proti Žrelcu ne moremo trditi. SAK je dosegel točko, da slovenski nogometaši niso zmagali, je škoda. Toda glavno je, da se je moštvo zopet ujelo.

Postava: Ahlin, Sommeregger, M. Kreutz, Lampichler, Woschitz (Pandel), Babšek, Zablantnik, Luschnig, L. Kreutz, Wieser (Fera), Dmrovešek.

Šolarji zmagali

Šolarsko moštvo SAK-a je pretekli petek zmagalo proti sovrstnikom iz Žrelca z 3:1. Kljub slabemu terenu, začetni slabi koncentraciji in nervozni mladim igralcem so šolarji kljub temu še prepričljivo zmagali. Gole za SAK so dali: Jop, Taler, Piko.

Mladinci izgubili

Nekoliko slabše kot šolarjem se je pretekli teden godilo mladinske muštvo SAK-a. Mladi nogometaši so kljub veliki borbenosti izgubili proti moštvi iz Žrelca z 0:2.

R. S.

Tekme SAK na igrišču v Šmihelu

v nedeljo, 2. maja 1982,
ob 15. uri
Šmihel pod 23 — SAK pod 23
in ob 17. uri
Šmihel I — SAK I

Tekme DSG Sele na domačem igrišču

v soboto, 1. maja 1982,
ob 15. uri
DSG Sele 23 — Št. Peter na
Vašnjah 23
in ob 16.45 uri
DSG Sele I — Št. Peter na V.
v nedeljo na domačem igrišču:
DSG Sele šol. — Žel. Kapla
šol. ob 11.15 uri